

הכנסת העשרים וחמש

יוזם : חבר הכנסת דני דנון

פ/25/2689

הצעת חוק לימוד חובה (תיקון – חינוך חינם לגיל הרך), התשפ"ג–2023

- תיקון סעיף 1 .1 בחוק לימוד חובה, התש"ט–1949¹ (להלן – החוק העיקרי), בסעיף 1 –
- (1) אחרי ההגדרה "רשות חינוך מקומית" יבוא :
- "פעוט" פירושו – אדם שבראשית שנת הלימודים היה באחד הגילים משלושה חודשים עד שלוש שנים; ;
- (2) בהגדרה "הורים", במקום "של ילד או של נער" יבוא "של פעוט, של ילד או של נער", במקום "של הילד או של הנער" יבוא "של הפעוט, של הילד או של הנער" ובמקום "שהילד או הנער" יבוא "שהפעוט, הילד או הנער";
- (3) בהגדרה "מוסד חינוך", אחרי "ללימוד שיטתי" יבוא "לפעוטות".
- תיקון סעיף 6 .2 בסעיף 6 (א) לחוק העיקרי, לפני "מי שחל עליו" יבוא "פעוט או".
- תיקון סעיף 7 .3 בסעיף 7 (ב) לחוק העיקרי, בכל מקום, אחרי "ילדים ולנערים" יבוא "או חינוך חינם לפעוטות".
- תיקון סעיף 7א .4 בסעיף 7א לחוק העיקרי –
- (1) בכל מקום, במקום "ילד או נער" יבוא "פעוט, ילד או נער" ובמקום "הילד או הנער" יבוא "הפעוט, הילד או הנער";
- (2) במקום "ילדים או נערים" יבוא "פעוטות, ילדים או נערים".
- תחילה .5 תחילתו של חוק זה בשנת הלימודים התשפ"ד.

¹ ס"ח התש"ט, עמ' 287.

דברי הסבר

מחקרים שפורסמו בשנים האחרונות קובעים כי תקופת הינקות קריטית להתפתחות הילד. זאת מהסיבה שבשלב זה מתפתחים הקשרים העצביים במוח המאפשרים למידה והתפתחות. לפיכך, שימת דגש על גיל הינקות מאפשרת לילד לפתח עמידות אל מול חוויות קשות בעתיד.

הדבר ממחיש את העובדה שהחינוך - שמהווה זכות יסוד במדינה מודרנית - צריך להתחיל כבר מגיל הינקות. במהלך העשורים האחרונים מדינת ישראל הרחיבה בהדרגה את האחריות שלה לחינוך הילדים. תחילה חוק לימוד חובה, התשי"ט-1949 (להלן: "החוק") הוחל עד כיתה ח' בלבד. בשנת 1968 הוארכה תקופת לימוד החובה עד סיום כיתה ט'. שנה לאחר מכן התקופה הוארכה פעם נוספת, והחוק החול גם עד כיתה י', ורק בשנת 2007 הוחל גם על כיתות י"א ו-י"ב.

כעת, יש להשלים את הרפורמה החשובה בהחלת חוק חינוך חובה מגיל 3 ולהחילו מגיל שלושה חודשים ועד גיל 3 שנים. החלטה כאמור תהווה הקלה משמעותית ביותר למשפחות אשר נאלצות לשלם הון עתק מדי שנה בעבור פעוטונים. סכומים אלו מתווספים ליוקר המחייה הגבוה ממילא בישראל ומאלץ הורים במצב סוציאקונומי נמוך להישאר בבית ולהשגיח על הפעוטות. בכך מדינת ישראל מפסידה גם כוחות איכותיים לעבודה.

הצעות חוק זהות הונחו על שולחן הכנסת העשרים וארבע על ידי חבר הכנסת רון כץ (פ/24/2947) ועל שולחן הכנסת העשרים וחמש על ידי חברי הכנסת מיכאל מלכיאלי ומשה אבוטבול (פ/25/845), על ידי חבר הכנסת בועז טופרובסקי (פ/25/846), על ידי חבר הכנסת מיכאל מרדכי ביטון (פ/25/1384), על ידי חבר הכנסת דוד אמסלם (פ/25/1594), על ידי חבר הכנסת רון כץ (פ/25/2485) ועל ידי חבר הכנסת ארז מלול (פ/25/2608).

הצעות חוק דומות בעיקרן הונחו על שולחן הכנסת העשרים וארבע על ידי חברת הכנסת עאידה תומא סלימאן (פ/24/2504) ועל שולחן הכנסת העשרים וחמש על ידי חבר הכנסת אחמד טיבי (פ/25/180), על ידי חברת הכנסת עאידה תומא סלימאן וקבוצת חברי הכנסת (פ/25/371), על ידי חברת הכנסת אימאן ח'טיב יאסין (פ/25/1387), על ידי חברת הכנסת אפרת רייטן מרום וקבוצת חברי הכנסת (פ/25/817), על ידי חבר הכנסת ואליד אלהואשלה (פ/25/1745), על ידי חברת הכנסת נעמה לזימי (פ/25/413), על ידי חברת הכנסת מרב מיכאלי (פ/25/2081) ועל ידי חברת הכנסת יפעת שאשא ביטון (פ/25/2189).

הצעת החוק זהה לפ/25/2485 ולפיכך לא נבדקה מחדש על ידי הלשכה המשפטית של הכנסת.

הוגשה ליו"ר הכנסת והסגנים
והונחה על שולחן הכנסת ביום
י"ג באדר התשפ"ג (06.03.2023)